

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
THỊ XÃ BỈM SƠN
TỈNH THANH HÓA**

Số:02/2022/QĐST-DS

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bỉm Sơn, ngày 30 tháng 6 năm 2022

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v: Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ BỈM SƠN, TỈNH THANH HÓA

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán- Chủ tọa phiên họp: Bà Tổng Thị Hà

Thư ký phiên họp: Bà Lê Thị Kim Dung-Thư ký Tòa án nhân dân thị xã Bỉm Sơn, tỉnh Thanh Hóa.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Bỉm Sơn tham gia phiên họp:

Bà Đỗ Thị Minh - Kiểm sát viên

Ngày 30 tháng 6 năm 2022, tại trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Bỉm Sơn, tỉnh Thanh Hóa mở phiên họp công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số:16/2022/TLST-DS ngày 08 tháng 4 năm 2022 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người bị hạn chế năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số:26/2022/QĐST-DS ngày 23/6/2022, gồm người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Lê Thị Q - sinh năm 1949

Trú tại: Khu phố Sơn Tây, phường Đ, thị xã B, tỉnh T.

(có mặt).

Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan: Anh Nguyễn Văn N- sinh năm 1983

Trú tại: Khu phố Sơn Tây, phường Đ, thị xã B, tỉnh T.

Chỗ ở hiện nay: Trung tâm điều dưỡng người có công T(Vắng mặt)

(Vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu và bản tự khai của bà Lê Thị Q trình bày:

Bà là mẹ đẻ của anh Nguyễn Văn N, sinh ngày 12/6/1983, trú quán tại khu phố S, phường Đ, thị xã B. Khi sinh ra con trai bà phát triển không bình thường, bị thần kinh, anh

N có đi lại được nhưng không nhận thức được mọi việc xung quanh, không làm chủ được hành vi của mình. Gia đình bà đã phát hiện anh N bị hạn chế năng lực hành vi dân sự từ khi mới sinh ra vì anh N có những biểu hiện chậm phát triển, chậm nói, khó khăn trong việc tiếp xúc với người khác, không có khả năng học tập và lao động. Nói cười luyên thuyên, chửi bới người thân, ăn mặc lôi thôi, sa sút trí tuệ có lúc một mình đi lang lang. Nguyên nhân vì bố anh bị nhiễm chất độc da cam nên sinh ra anh không được bình thường. Anh N được sở lao động thương binh xã hội tỉnh T quyết định cho hưởng trợ cấp từ năm 2001 đến nay.

Nay bà tuổi đã cao, để thuận lợi cho việc thực hiện các quyền và nghĩa vụ của bà với tư cách là người giám hộ cho anh N bà làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố con trai bà là Nguyễn Văn N bị hạn chế năng lực hành vi dân sự để bà thuận lợi cho việc thực hiện các giao dịch dân sự liên quan đến quyền lợi ích hợp pháp của gia đình.

Tại phiên họp bà Lê Thị Q trình bày: Sau khi nhận được kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trung cầu số:96/VBGNQTGD ngày 20/5/2022 của Viện pháp y Tâm thần Trung ương kết luận tại thời điểm giám định đối tượng Nguyễn Văn N bị bệnh chậm phát triển tâm thần vừa. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F71. Nguyễn Văn N là đối tượng có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Vì vậy, tại phiên họp bà Q yêu cầu Tòa án nhân dân thị xã B tuyên bố anh Nguyễn Văn N là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Bim Sơn phát biểu quan điểm: Về việc tuân theo pháp luật tố tụng trong quá trình giải quyết việc dân sự của Thẩm phán, thư ký; việc chấp hành pháp luật của người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan đã đảm bảo đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Tòa án đã thụ lý vụ án theo đúng thẩm quyền quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 361, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 378 của bộ luật tố tụng dân sự; Căn cứ khoản 1 Điều 23, Điều 57 Bộ luật Dân sự; Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016;

- Đề nghị chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của bà Lê Thị Q, đề nghị Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn N là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự và Viện kiểm sát, Tòa án nhân dân thị xã Bim Sơn nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án: Yêu cầu về việc “ Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật tố tụng Dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi có hộ khẩu thường trú tại phường Đ, thị xã B nên căn cứ khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự yêu cầu trên thuộc thẩm quyền của Tòa án nhân dân thị xã B, tỉnh T.

[2] Về yêu cầu của đương sự: Căn cứ tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, đơn yêu cầu và bản tự khai của người yêu cầu- bà Lê Thị Q, Hội đồng giải quyết việc dân sự thấy: Con trai bà là Nguyễn Văn N khi sinh ra phát triển không bình thường, có đi lại được nhưng không nhận thức được mọi việc xung quanh, không làm chủ được hành vi của mình. Anh N đã được Sở lao động thương binh và xã hội Tỉnh T quyết định cho hưởng trợ cấp từ năm 2001 đến nay. Năm 2019 bà Q đưa anh N vào trung tâm điều dưỡng người có công tỉnh T nuôi dưỡng tập trung theo quyết định số:117/QĐ-SLĐTB&XH ngày 15/8/2019 của Sở lao động thương binh xã hội tỉnh T từ đó đến nay. Hiện tại tình trạng anh N vẫn có giao tiếp nhưng không thường xuyên và khi giao tiếp lúc thì nhận thức được, lúc thì không nhận thức được.

Anh Nguyễn Văn N không có khả năng ra Tòa án tự khai và tham gia tố tụng tại Tòa án.

[3] Tại khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự quy định về người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi: “ Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của người này, người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên

bổ người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ”.

Tại kết luận giám định pháp y tâm thần số:96/VBGNQTGD ngày 20/5/2022 của Viện pháp y tâm thần Trung ương đối với Nguyễn Văn N; sinh năm 1983; Trú quán: Khu phố Sơn Tây, phường Đ, thị xã B, tỉnh T kết luận như sau: Tại thời điểm giám định đối tượng có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi bị bệnh chậm phát triển tâm thần vừa(Theo phân loại quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số f7). Việc bà Q yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn N là đối tượng có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi để bà thực hiện các quyền và nghĩa vụ theo quy định của pháp luật. Hội đồng giải quyết việc dân sự thấy, yêu cầu của bà Q và theo kết luận giám định tâm thần có căn cứ để chấp nhận tuyên bố anh N là đối tượng hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi(người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi).

[4] Về lệ phí: Bà Lê Thị Q là người yêu cầu giải quyết việc dân sự nên phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật. Tuy nhiên, bà Lê Thị Q là người cao tuổi, có đơn xin miễn nộp tiền lệ phí Tòa án nên Hội đồng giải quyết việc dân sự xét thấy có căn cứ, cần chấp nhận miễn lệ phí Tòa án cho bà Lê Thị Q.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 361, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 378 của bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 23, Điều 57 Bộ luật Dân sự;

Căn cứ Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về án phí, lệ phí Tòa án và danh mục mức án phí lệ phí ban hành kèm theo;

Điều 1: Tuyên bố: Anh Nguyễn Văn N; sinh năm 1983; Trú quán: Khu phố S, phường Đ, thị xã B, tỉnh T; Chỗ ở hiện nay: Trung tâm điều dưỡng người có công T là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Điều 2: Cử Bà Lê Thị Quế sinh năm 1949; trú tại: Khu phố S, phường Đ, thị xã B, tỉnh T là người giám hộ đương nhiên cho anh Nguyễn Văn N thực hiện các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại các Điều 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự.

Điều 3: Lệ phí: Bà Lê Thị Q không phải nộp lệ phí việc dân sự sơ thẩm.

Điều 4: Đương sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định này hoặc tổng đạt hợp lệ. Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp, Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp được quyền kháng nghị theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:

- Đương sự;
- VKSND thị xã Bim Sơn;
- Tòa án nhân dân tỉnh Thanh Hóa
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

TỔNG THỊ HÀ